

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 902

van **KARIM VAN OVERMEIRE**

datum: 22 september 2017

aan **LIESBETH HOMANS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Gemeentedecreet - Voorstellen van burgers

Artikel 200bis tot en met artikel 200quinquies van het Gemeentedecreet regelt de voorstellen van burgers. De inwoners hebben het recht om te verzoeken om de door hen in een gemotiveerde nota omschreven voorstellen en vragen over de gemeentelijke beleidsvoering op de agenda van de gemeenteraad in te schrijven. Ze kunnen ook vragen om die agendapunten op de gemeenteraad te komen toelichten. Ze voegen bij de nota alle nuttige stukken die de gemeenteraad kunnen voorlichten.

Het verzoek moet gesteund worden door een aantal inwoners en moet minstens twintig dagen voor de dag van de vergadering van de gemeenteraad ingediend worden met een formulier dat de gemeente ter beschikking stelt. De gemeenteraad doet vooraf uitspraak over zijn bevoegdheid over de in het verzoekschrift opgenomen voorstellen en vragen.

Hoofdstuk IIbis van titel VI (Participatie van burgers) werd in het Gemeentedecreet ingevoegd bij decreet van 2 juni 2006 tot wijziging van het Gemeentedecreet. De toelichting in de memorie van toelichting is beperkt: 'Inwoners hebben het recht om de raad te vragen een punt te bespreken in de raad. Bovendien hebben ze mits naleving van enkele voorwaarden het recht dit punt toe te lichten. Er moet een gemotiveerde nota zijn over het voorstel en het punt moet betrekking hebben op de gemeentelijke beleidsvoering en de dienstverlening. Bovendien moet men voldoende handtekeningen kunnen voorleggen van een vastgelegd aantal inwoners ouder dan 16 jaar. Op die manier is men verzekerd van een bepaald draagvlak voor het punt' (*Parl. St.VI. Parl., 2005-06, nr. 814/3, p. 5*).

1. Welk aantal inwoners moet in aanmerking genomen worden voor het bepalen van het aantal inwoners dat het voorstel steunt? Het aantal inwoners dat het meest recent in het Belgisch Staatsblad werd bekendgemaakt of het aantal inwoners op de dag dat het verzoekschrift wordt ingediend?
2. Wat moet worden begrepen onder artikel 200quinquies van het Gemeentedecreet (De gemeenteraad doet vooraf uitspraak over zijn bevoegdheid)? Betekent dit dat de gemeenteraad zich op basis van de gemotiveerde nota en de bij nota gevoegde stukken moet uitspreken over zijn bevoegdheid vooraleer de indieners het voorstel toelichten?
3. Als de indieners eerst moeten worden gehoord vooraleer de gemeenteraad zich uitspreekt over zijn bevoegdheid, moeten zij dan eerst de bevoegdheid van de gemeenteraad aantonen voor ze het voorstel inhoudelijk toelichten en moet de

gemeenteraad zich dan op basis van de nota, de toegevoegde stukken en de toelichting eerst uitspreken over zijn bevoegdheid vooraleer de inhoudelijke toelichting wordt aangevat?

4. Zijn de in het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad opgenomen afspraken voor de tussenkomsten van gemeenteraadsleden ook van toepassing op de indieners van voorstellen van burgers (o.a. spreektijd)?
5. Kan een en ander tot gevolg hebben dat de gemeenteraad over een voorstel van burgers twee beslissingen moet nemen, een eerste beslissing over zijn bevoegdheid en een tweede beslissing (als de gemeenteraad bevoegd is) over het gevolg dat aan het voorstel wordt gegeven?

LIESBETH HOMANS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

ANTWOORD

op vraag nr. 902 van 22 september 2017

van **KARIM VAN OVERMEIRE**

1. Het bevolkingsaantal op 1 januari, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad, wordt vanaf 1 januari volgend op de bekendmaking ervan, in aanmerking genomen, als het aantal inwoners op basis waarvan het quotum van inwoners dat het voorstel moet ondersteunen, wordt bepaald. Dit conform artikel 5 §3 van het Gemeentedecreet en de omzendbrief BB 2009/2 betreffende 'Toelichting bij de wijzigingen aan het Gemeentedecreet ingevolge het decreet van 23 januari 2009 tot wijziging van het Gemeentedecreet, en ingevolge het decreet van 30 april 2009 houdende diverse wijzigingen van de wet van 19 oktober 1921 tot regeling van de provincieraadsverkiezingen, de Gemeentekieswet gecoördineerd op 4 augustus 1932, het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 en het Provinciedecreet van 9 december 2005 wat de regeling van de procedure inzake verkiezingsbezwaren betreft'.
Concreet: het bevolkingsaantal op 1 januari van het jaar X, dat wordt gepubliceerd in de loop van het jaar X, wordt in aanmerking genomen vanaf 1 januari van het jaar X+1 om het aantal benodigde ondertekenaars van een voorstel van burgers te bepalen.
2. Pas na de agendering en toelichting komt het aan de gemeenteraad toe om zich uit te spreken over zijn bevoegdheid. Het feit of de gemeenteraad al dan niet bevoegd is voor het in het verzoek opgenomen voorstel kan immers ook deel uitmaken van het debat en de initiatiefnemers kunnen dit ook in hun toelichting opnemen en uiteenzetten waarom de gemeenteraad volgens hen bevoegd is.
De gemeenteraad spreekt zich uit over zijn bevoegdheid ten aanzien van de in het verzoekschrift opgenomen voorstellen en vragen alvorens ten gronde in te gaan op deze voorstellen en vragen.
3. Het Gemeentedecreet vereist niet expliciet dat de indieners eerst de bevoegdheid van de gemeenteraad moeten aantonen, maar spreekt enkel over een toelichting. Het komt aan de indieners zelf toe om te bepalen hoe ver deze toelichting strekt, en of zij al dan niet ook ingaan op de vraag over de bevoegdheid van de gemeenteraad, zodat dit ook deel van het debat zou uitmaken. De gemeenteraad dient zich, conform artikel 200quinquies Gemeentedecreet, in elk geval wel uit te spreken over zijn bevoegdheid.
4. Afspraken die werden opgenomen in het huishoudelijk reglement voor de tussenkomsten van gemeenteraadsleden zijn niet automatisch van toepassing op de tussenkomsten/toelichting van indieners van voorstellen van burgers. Het huishoudelijk reglement kan deze afspraken weliswaar ook van toepassing stellen op de indieners van burgervoorstellen, maar dan dient dit expliciet zo opgenomen te worden.
5. Ja, artikel 200quinquies van het Gemeentedecreet bepaalt dat de gemeenteraad zich eerst dient uit te spreken over zijn bevoegdheid, en in bevestigend geval over het gevolg dat aan de voorstellen en vragen wordt gegeven en hoe dat wordt bekendgemaakt.